

การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสด
ในช่วงปีพ.ศ. 2533-2538

นางสาววาลี จันทร์สุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-742-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF FACTORS RELATED TO THE EXPANSION OF
KHAO SOD DAILY NEWSPAPER BETWEEN 1990-1995

MISS WALEE KHANTHUWAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Art in Journalism

Department of Journalism

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-742-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์   วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดในช่วงปี พ.ศ.2533-2538

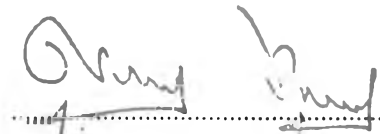
โดย   นางสาววาที ชันธุวาร

ภาควิชา   วารสารสนเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ

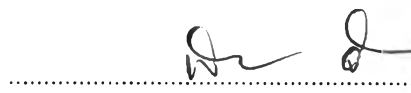

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... (คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย)
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชยประทับ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์สุกัญญา สุตบรรทัด)

พิมพ์ด้วยกระดาษทศกัณฐ์พิมพ์เขียวในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วาที ขันธวาร์ : วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดในช่วงปี พ.ศ. 2533-2538
(AN ANALYSIS OF FACTORS RELATED TO THE EXPANSION OF KHAO SOD DAILY
NEWSPAPER BETWEEN 1990-1995)

อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. พีระ จิรโสภณ, 131 หน้า. ISBN 974-638-742-1

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาพัฒนาการของหนังสือพิมพ์ข่าวสดทั้งในด้านโครงสร้างองค์กร ด้านเนื้อหาและด้าน
กลยุทธ์การตลาดและการจัดจำหน่าย รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดทั้งปัจจัย
ภายในและปัจจัยภายนอก

การขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดตั้งแต่ปี พ.ศ.2533-2538 ได้ศึกษาข้อมูลที่เป็นเอกสารจากศูนย์ข้อมูล
บริษัท ข่าวสด จำกัด และจากหนังสือพิมพ์อื่น ๆ ตลอดจนเอกสารทางวิชาการและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth
Interview) ผู้บริหารองค์กรและบุคลากรอื่น ๆ ในองค์กร

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายในคือเปลี่ยนโครงสร้างบริหารองค์กรและเน้นการทำงาน
เป็นทีมของบุคลากร ปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบหนังสือพิมพ์ ตลอดจนวางแผนนำกลยุทธ์ในด้านการตลาดต่าง ๆ มาใช้
พร้อม ๆ กับที่เพิ่มเทคโนโลยีการผลิต ส่งผลให้ยอดขายหนังสือพิมพ์ข่าวสดเพิ่มตามไปด้วยและส่งผลกระทบต่อขยาย
ตัวขององค์กรในด้านต่าง ๆ ตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นความมั่นคงขององค์กร ทรัพย์สิน บุคลากรที่เพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้แล้วในส่วนของปัจจัยภายนอกคือตลาดผู้อ่าน เหตุการณ์ข่าว คู่แข่งขันและสภาพแวดล้อมทาง
เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดด้วยกันทั้งสิ้น เนื่องจากเมื่อตลาด
ผู้อ่านมีความต้องการเพิ่มขึ้นและมีอำนาจในการซื้อมากขึ้นในการบริโภคข่าวสาร ประกอบกับสังคมเปิดกว้างในการแข่ง
ขันด้านข้อมูลข่าวสาร ประจวบกับเหตุการณ์ข่าวที่สำคัญ เช่นกรณี การเสนอข่าวคดีฆาตกรรม 2 แม่ลูกตระกูลศรีชนะชัย
และข่าวชั้นตระที่หนังสือพิมพ์ข่าวสดมีบทบาทในการนำเสนอชัดเจนกว่าหนังสือพิมพ์คู่แข่ง ปัจจัยดังกล่าวเหล่านี้จึงเป็น
ปัจจัยที่ช่วยเสริมให้หนังสือพิมพ์ข่าวสดมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว

ภาควิชา .....วารสารสนเทศ.....
สาขาวิชา .....การหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา .....2540.....

ลายมือชื่อนิสิต ..... วาที ขันธวาร์ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

c850145 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD:

FACTORS / EXPANSION / KHAO SOD

WALEE KHANTHUWAN : ANALYSIS OF FACTORS RELATED TO THE EXPANSION OF KHAO SOD DAILY NEWSPAPER BETWEEN 1990-1995. THESIS

ADVISOR : ASSOC.PROF. PIRA CHIRASOPONE, Ph.D. 131 pp. ISBN 974-638-742-1

The main objective of this research is to examine the expansion of Khao Sod newspaper, organizational structure, content, concerning the circulation and marketing strategies,. The researcher chose to study 2 factors facilitating the expansion :

- a) internal factors such as organizational management, teamwork, marketing strategy newspaper production technology and news policy; and
- b) external factors such as news issues, news consumers, competitors including economic, political and social circumstances.

To study Khao Sod's expansion during 1990-1995, the researcher used two methods of data collecting as follows :

- a) documentary research from Khao Sod information center and other newspapers; and
- b) in-depth Interviewing of management staff.

The study concludes that internal factors (organizational management, teamwork, marketing strategy newspaper production technology and news policy) and external factors (news issues, news consumers, competitors including economic, political and social circumstances) both supported the growth of Khao Sod daily newspaper.

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ

สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์

ปีการศึกษา.....2540

ลายมือชื่อนิสิต.....วาลี จันทร์วาร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่มีประโยชน์อย่างมากต่อผู้วิจัย รวมทั้งขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชขประทับและศาสตราจารย์สุกัญญา สุกบรรทัด ที่เสียสละเวลามาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้ให้คำแนะนำและข้อชี้แนะต่าง ๆ

ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา พี่น้อง ที่ได้เลี้ยงดู สั่งสอนและเป็นกำลังใจในการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณฐากร บุนปาน บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ข่าวสด คุณวรศักดิ์ ประยูรสุข ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร และคุณสุวิงศ์ เอื้อปฏิภาน บรรณาธิการข่าว และผู้บริหารทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนชี้แนะแนวทางในการศึกษา รวมทั้งพี่น้องในข่าวสดทุกคนที่ร่วมมือร่วมใจให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายขอขอบคุณ คุณวิฑิต ปรีชาปัญญากุล คุณวิไลลักษณ์ แสงสุขเจริญ คุณครุณี คำสุข คุณเบญจวรรณ เลิศเขื่อนขันธุ์ คุณคมสัน รัตนะสิมากุล และพี่ ๆ น้อง ๆ โต้ะเศรษฐกิจทุกคน ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามนำวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์วิจัย.....	4
ข้อสันนิษฐานการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ทฤษฎีองค์กร.....	8
ทฤษฎีการพัฒนาองค์กร.....	9
การบริหารธุรกิจหนังสือพิมพ์.....	12
การบริหารการตลาด.....	16

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	22
แหล่งข้อมูล.....	22
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
4. ผลการวิจัย.....	27
การขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	28
การขยายตัวด้านองค์กร.....	28
การขยายตัวด้านการตลาดและการจัดจำหน่าย.....	38
การขยายตัวด้านรูปแบบและเนื้อหา.....	46
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัว.....	57
ปัจจัยภายใน.....	57
โครงสร้างการบริหารองค์กร.....	57
นโยบายและแนวทางด้านการตลาด.....	65
เทคโนโลยี.....	80
ปัจจัยภายนอก.....	86
ตลาดผู้อ่าน.....	86
เหตุการณ์ข่าว.....	88

บทที่	หน้า
คู่แข่งขัน.....	90
สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง.....	92
ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	96
5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	105
สรุปผล.....	106
อภิปรายผล.....	111
ข้อเสนอแนะ.....	116
รายการอ้างอิง.....	118
ภาคผนวก.....	121
ประวัติผู้เขียน.....	131

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายละเอียดของ 4P's.....	18
2	แสดงอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ประเภทสังหาริมทรัพย์.....	32
3	แสดงอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์.....	33
4	แสดงผลประกอบการของหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	35
5	แสดงจำนวนบุคลากรในองค์กรข่าวสด.....	37
6	แสดงการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ข่าวสดปีพ.ศ. 2534-2538.....	43
7	แสดงการเปรียบเทียบเนื้อหาหนังสือพิมพ์ข่าวสดในช่วงต่าง ๆ.....	52
8	แสดงการเปรียบเทียบลักษณะเนื้อหาข่าวของหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	54
9	แสดงยอดจำหน่ายหนังสือพิมพ์ข่าวสดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2538.....	75
10	แสดงรายได้จากการโฆษณาหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	76
11	อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรไทย.....	87
12	แสดงยอดจำหน่ายหนังสือพิมพ์ข่าวสดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2538.....	89
13	อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2533-2538.....	92
14	แสดงรายได้จากการขายโฆษณาของหนังสือพิมพ์ข่าวสดตั้งแต่ปี 2534-2538.....	93
15	แสดงความคิดเห็นของพนักงานถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสด : ปัจจัยที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร.....	97
16	แสดงความคิดเห็นของพนักงานถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสด : ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระแสข่าว.....	99
17	แสดงความคิดเห็นของพนักงานถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสด : ปัจจัยอื่น ๆ.....	100
18	แสดงผลการสำรวจความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลต่อการขยายตัวของหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	103

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างการบริหารองค์กรของบริษัทข้าวสด จำกัด.....	31
2	แสดงอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ประเภทสังหาริมทรัพย์.....	33
3	แสดงอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์.....	34
4	แสดงผลประกอบการของหนังสือพิมพ์ข้าวสด.....	36
5	แสดงจำนวนบุคลากรในองค์กรข้าวสด.....	37
6	แสดงสัดส่วนการขนส่งหนังสือพิมพ์ข้าวสด.....	40
7	แสดงอัตราการเพิ่มตัวแทนจำหน่ายหนังสือพิมพ์ข้าวสดในตลาดต่างจังหวัด.....	42
8	แสดงการขยายตัวด้านการตลาดหนังสือพิมพ์ข้าวสด ปี พ.ศ.2534-2538.....	44
9	แสดงการขยายตัวด้านการจัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์ข้าวสดปีพ.ศ.2534-2538.....	44
10	แสดงเนื้อหาของข่าวในหนังสือพิมพ์ข้าวสดฉบับที่มี 16 หน้า	54
11	แสดงเนื้อหาของข่าวในหนังสือพิมพ์ข้าวสดฉบับที่มี 24 หน้า.....	55
12	แสดงเนื้อหาของข่าวในหนังสือพิมพ์ข้าวสดฉบับที่มี 32 หน้า.....	55
13	โครงสร้างการบริหารของบริษัทมติชน จำกัด (มหาชน).....	58
14	แสดงอัตราการเพิ่มตัวแทนจำหน่ายหนังสือพิมพ์ข้าวสดในตลาดต่างจังหวัด.....	79
15	แสดงรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากรไทย.....	94